

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/5010,Prezentacja-dodatku-specjalnego-do-Goscia-Niedzielnego-W-petach-ideologii-i-prop.html>
05.03.2026, 11:07

Prezentacja dodatku specjalnego do „Gościa Niedzielnego” – „W pętach ideologii i propagandy”. Konferencja prasowa dr. Franciszka Gryciuka, p.o. Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Katowice, 15 lipca 2010

15.07.2010

15 lipca 2010 r. o godz. 12.00 w Oddziale Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach odbyła się prezentacja specjalnego dodatku do „Gościa Niedzielnego” – [„W pętach ideologii i propagandy”](#) z cyklu „Życie w komunistycznym kraju Polacy w latach 1944–1989”.

W trakcie prezentacji nowego dodatku dr Andrzej Grajewski, redaktor „Gościa Niedzielnego”, podkreślił, że w zamyśle jego twórców było ukazanie środków, stosowanych przez władzę wobec wszystkich obywateli PRL-u. „Oddziaływanie władzy na społeczeństwo było permanentne i totalne. Nie wystarczało rządzenie ciałem, chodziło o rządzenie także duszą. W pierwszym numerze pokazujemy, jak walczone o dusze Polaków” – mówił Grajewski, wymieniając przykłady propagandowych manipulacji, służących legitymizacji systemu i przekonaniu do niego obywateli.

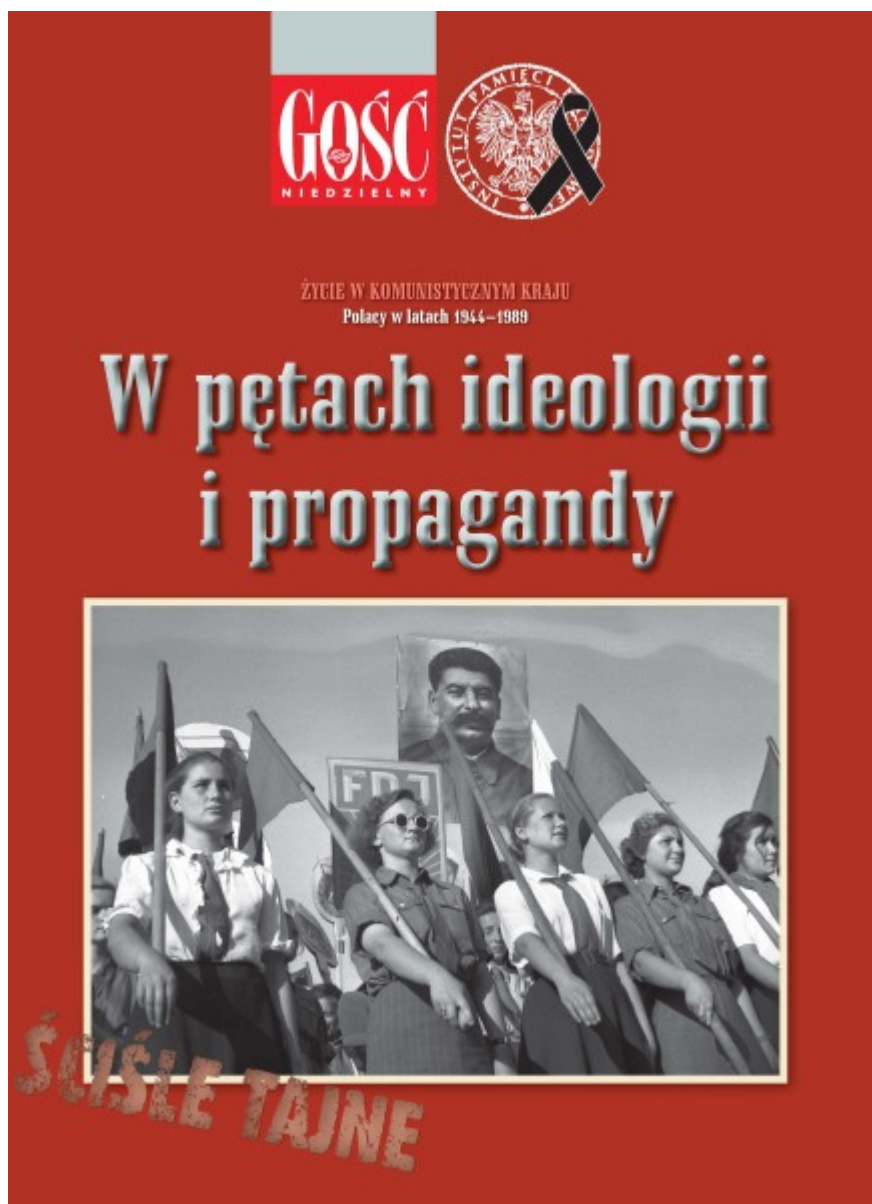
Prezentacji towarzyszyła konferencja prasowa z udziałem dr. Franciszka Gryciuka, p.o. Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, dr. Andrzeja Drogonia, Dyrektora Oddziału IPN w Katowicach oraz przedstawicieli wszystkich pionów katowickiego oddziału IPN. Tematem konferencji była bieżąca działalność IPN oraz podsumowanie 10 lat funkcjonowania Instytutu. Gośćmi specjalnymi byli również dr Andrzej Grajewski (zasiadał w Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej I kadencji, przez rok jako jego przewodniczący) oraz poprzedni Dyrektor Oddziału IPN w Katowicach Andrzej Sikora.

Wstęp z Dodatku dr. Adama Dziuroka:

„System komunistyczny wspierał się na dwóch filarach – terrorze i propagandzie. Ta druga stanęła przed karkołomnym zadaniem – pozyskaniem społeczeństwa do obcej i siłą narzuconej ideologii marksistowsko-leninowskiej. Odnosząc się do słów Stalina, który porównał zaprowadzenie komunizmu w Polsce do... siodłania krowy, można powiedzieć, że propaganda miała przekonać społeczeństwo, że to „siodło komunistyczne” jest stworzone na jego grzbiet i nie jest, wbrew pozorom, żadnym kieratem. Czyniono to zarówno w iście kowbojskim stylu (stalinizm, stan wojenny), jak też w sposób bardziej wysublimowany (np. propaganda sukcesu epoki Gierka). Propaganda nie tylko kształtowała „nowego człowieka”, ale poprzez zakłamywanie rzeczywistości pokazywała bezsilnemu społeczeństwu, że to władza decyduje o tym, co czarne jest, a co białe. W różnych okresach ze zmiennym natężeniem nachalności forsowano wzorce przykładowego obywatela, przodownika pracy przeciwstawiając im „wrogów systemu”: bandytów, wichrzycieli warcholów, bankrutów politycznych czy dywersantów. Niewola propagandy i ideologii stała się z czasem bardziej dotkliwym kagańcem niż słabnący terror. Bitwa na „froncie ideologicznym” była najdłuższą, i na szczęście przegraną, walką reżimu komunistycznego.

Niniejszy numer rozpoczyna cykl pięciu dodatków IPN, pod wspólnym tytułem „Życie w komunistycznym kraju”. W kolejnych numerach, ukazujących się w cyklu miesięcznym, zaprezentujemy m.in. terror, opór wobec społeczeństwa oraz życie w permanentnym kryzysie.”

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

1

2

